

blem, er i givet fald, at vi virkelig herinde siger: Nu må vi tage fat på, hvordan forholdene på Færøerne står, og hvad vi hernede kan gøre med de forholdsvis rigelige midler, vi har, for at hjælpe Færøerne med de få midler, de har.

Jeg forstod på hr. Óli Breckmann, at det er noget af det, der vil interessere på Færøerne, når man er færdig med denne her debat, som jeg i og for sig betragter som en skindebat. Når vi kommer til det reelle, er det, det drejer sig om, hvordan vi reelt kan hjælpe Færøernes befolkning. Det er for mig et meget, meget vigtigere problem end det, vi har diskuteret i disse mange, mange uger.

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Hr. Erhard Jakobsen har jo meget ret, når han siger, at når det her engang er slut, står vi over for, at det i hvert fald ikke er blevet lettere at være færinger.

Vi har mange gange igennem de sidste 3 år bl.a. også på Fremskridtspartiets foranledning haft forespørgsler om Færøerne her i salen.

Fremskridtspartiet har lavet et 10-punkts-program, som er blevet fremlagt i de debatter. Fremskridtspartiet er helt indstillet på at lave en samlet løsning under forudsætning af, at færingerne også vil indse, at långiverne stiller betingelser til modtagerne af lånene om, at penge bliver anvendt på en ordentlig og forsvarlig måde, at man har snor i det, og at der ikke bliver udskejelser og vi ikke får flere huller i bjergvæggene og lign.

Men man kan også godt fra regeringens side – og det undlod man, da man gik over til fuldt bloktilskud – få snor i de allersvageste færingers problemer, nemlig ved at have sikret sig som et krav, at færingerne indfører en sociallovgivning, som giver nogle minimumsrettigheder for de allersvageste, så man ikke kommer ud for det, som er ved at ske nu, nemlig virkelig nød, virkelig fattigdom og sult på de yderste øer.

Det er noget, man kan gøre med de bloktilskud, vi allerede sender: Sætte en snor i dem, begynde at fortælle, hvad det er, vi vil have dem brugt til, og sige, at et nyt tv-hus i Thorshavn ikke er så vigtigt, som at pensionisterne og børnene får mad.

**Óli Breckmann (KF):**

Hr. formand. Årsagen til denne forespørgsel er folketingsflertallets modstand imod Lagtingets enstemmigt vedtagne beslutningsforslag om en dommerundersøgelse af den færøske banksag.

Modstanderne af Lagtingets ønske har begrundet deres skepsis med bl.a. Folketingets vedtagelse af at nedsætte Nordskov Nielsen-udvalget til at finde alternative undersøgelsesformer og også administrativ uro og dårligt arbejdsklima mellem politikere og embedsfolk, omkostningerne ved en dommerundersøgelse, tidsfaktoren og de afhørtes retssikkerhed ved en dommerundersøgelse.

3 måneder er der nu næsten gået siden Lagtingets enstemmige beslutning om at bede regeringen om gennem vort fælles retsvæsen at nedsætte en undersøgelsesret, som skal grave til bunds i de dispositioner, politiske beslutninger, låntagning, aktieombytning og den bankfusion, der har været med til at forpuste færingers dagligdag siden sidst i 1992.

Man har undret sig længe over den undvigende stædighed, som Folketingets modstandere af en dommerundersøgelse hidtil har udvist for at unddrage sig den færøske folkevilje; denne modstand har som bekendt belastet rigsfællesskabet.

Om baggrunden for lagtingsbeslutningen om at kræve en dommerundersøgelse kan jeg sige følgende: Folkeflokkens fremsatte første gang forslaget om en kulegravning af den mistænkelige banksag sidst i 1993 ved Birgir Danielsens, min gode partifælle i Lagtinget. Men det forslag førte kun til den matte Gørtz-rapport, der dog sluttede, at Den Danske Bank var sluppet nemt ud af sit engagement på Færøerne.

Vi havde selv en forespørgsel her i Folketinget, som heller ikke gav noget resultat. Et internt notat har siden hen afdækket, at det var en aftale, at der ikke måtte komme noget ud af den forespørgsel – ikke nogen undersøgelse i hvert fald.

Dengang i 1993 argumenterede kun én fremsynet dansk journalist, nemlig praktikanten Jakob Marschner på Information – og hans navn bør huskes – for, at den danske rolle i den færøske banksag på mange måder ikke tålte dagens lys, men også han var forud for sin tid.

Da Folkeflokkens i fjor gennem Bjarni Djurholm fremsatte forslag om at kræve færøsk flertal i Finansieringsfonden af 1992, en afvikling af fonden og en afskedigelse af Richard Mikkelsen, faldt forslaget – undskyld, det var mit eget forslag dengang. Men ved næste forsøg i efteråret gik det bedre, og Lagtinget vedtog at kræve fonden registreret på Færøerne, men Jyllands-Posten har siden hen afsløret, at der heller ikke her i Danmark er ført noget tilsyn med denne